

HELSINKI-SEURA • HELSINGFORS-SAMFUNDET

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2017

Vuosi 2017 oli Helsinki-Seuran 83. toimintavuosi. Vuonna 1934 perustetun seuran tavoitteena on levittää tietämystä Helsingistä ja vaalia Helsingin kaupunkikulttuuria. Seuran kiinnostuksen kohteina ovat kaupungin menneisyys sekä nykypäivän ja tulevaisuuden kehittämiskysymykset. Seura pyrkii tarkastelemaan Helsinkiä kulttuurisena kokonaisuutena, korostaen sen erityisasemaa maan pääkaupunkina.

Seura haluaa herättää keskustelua niin kaupunkisuunnittelun kuin kaupunkikulttuurin osalta. Keinoina ovat yhteydenotot päätöksentekijöihin ja osallistuminen julkiseen keskusteluun. Päämäärinään yhdistys toteuttaa erilaisilla julkaisuilla sekä järjestämällä esitelmä- ja muita yleisötilaisuuksia Helsingin historiasta ja kaupungin kehittymisen kannalta ajankohtaisista kysymyksistä. Lisäksi jäsenille järjestetään säännöllisesti tutustumiskäyntejä ja vierailuja.

Seura on jatkanut yhteydenpitoa tukholmalaisen sisarjärjestönsä Samfundet S:t Erikin kanssa, jonka yhteisjäsen Helsinki-Seura on.

JÄSENTOIMINTA

Toimintavuoden 2017 aikana seura järjesti lukuisia erilaisia tapahtumia. Jäsenvierailuja eri kohteisiin oli 6 ja lisäksi yksi keskustelutilaisuus. Keväällä järjestettiin kolmena lauantai-iltapäivänä elokuvakerhon tilaisuus. Syksyllä pidettiin seitsemänosainen luontosarja Kansallisarkiston kanssa yhteistyössä. Jäsenkirje postitettiin viisi kertaa. Sähköpostiosoitteen ilmoittaneille kirje lähetettiin sähköpostitse. Heille lähetettiin myös vuoden aikana erilaisia tiedotteita muiden tahojen järjestämästä ohjelmasta, mikä tuki aihepiiriltään seuran toiminta-ajatusta. Ruotsinkieliselle jäsenistölle laadittiin erillinen ruotsinkielinen jäsenkirje.

Tutustumiskäynnit

15.3. Pro Finlandia-näyttely

Vuoden ensimmäinen jäsenvierailu järjestettiin Kansallisarkiston vuoden kestävään Pro-Finlandia näyttelyyn. Näyttely on kolmas neljän näyttelyn sarjasta, jolla Kansallisarkisto osallistuu Suomen sata vuotisen itsenäisyyden juhlallisuuksiin vuosina 2014–2017. Näyttelyn näkökulmana oli itsenäisen Suomen suhde Ruotsiin, Tanskaan, Norjaan ja Islantiin. Oppaanamme toimi tutkija Pertti Hakala. Tilaisuus oli jäsenistölle maksuton.

16.5. Mannerheim-museo

Helsinki-Seura vieraili Mannerheim-museossa Suomen marsalkan ja presidentin syntymän 150-vuotisjuhlavuoden ja maamme sadannen itsenäisyyden juhlavuoden kunniaksi. Museoon tutustuttiin ammattitaitoisen henkilökunnan opastuksella kahdessa ryhmässä. Kierrokset päättyivät juhlallisesti yhteisen maljan nostoon Suomen itsenäisyydelle ja marsalkka Mannerheimille. Jäsenet maksoivat vierailun kustannukset itse.

30.5. Sininen huvila

Helsinki-Seura sai harvinaisen tilaisuuden vieraila yhdessä kantakaupungin viehättävimmistä huviloista, taidemaalari Jorma Heleniuksen yksityiskodissa ”Sinisessä huvilassa” Linnunlaulussa. Tutustuimme itse taloon sekä talossa olevaan galleriaan isännän johdolla. Lisäksi kuulimme rakennuksen sekä alueen historiasta yleensäkin. Vierailu oli jäsenistölle maksuton.

28.9., 9.10. ja 19.12. Lallukan taiteilijakoti

Seuran vieraili Lallukan hiljattain kunnostetussa taiteilijakodissa Etu-Töölössä. Talossa on vuokrakoteja kuva-, näyttämö- ja säveltaiteilijoille. Vauraan viipurilaiskauppiaan Juho ja puolisonsa Maria Lallukan nimissä oleva säätiö perustettiin testamenttirahoilla. Kesäkuussa 1933 avattu Gösta Juslénin piirtämä rakennus on Suomen ensimmäinen taiteilijoille tarkoitettu taiteilijakoti. Vierailu oli maksuton.

9.10. Ruotsin suurlähetystö

Helsinki-Seuran jäsenet vierailivat Ruotsin suurlähetystössä, jossa tutustuimme monia vaiheita kokeneen rakennuksen historiaan Helsingin ydinkeskustassa.

Vierailuamme isännöi suurlähettiläs Anders Ahnlid.

Mukaan mahtui 50 jäsentä ja vierailu oli maksuton.

2.12. Syyskauden päättäjaiset – Kirpilän taidekoti ja Bellevue

Helsinki-Seura järjesti kaksiosaisen syyskauden päätöstapahtuman, johon sisältyi ensin vierailu Taidekoti Kirpilässä tunnin mittaisella opastetulla vierailulla. Jäsenistöä oli paikalla niin runsaasti, että ryhmiä oli kaksi. Tämän jälkeen siirryttiin vuonna 1917 toimintansa aloittaneeseen Bellevue-ravintolaan yhteiselle lounaalle. Aterioinnin aikana kuultiin muun muassa puheenjohtajan kiitospuhe aktiiviselle jäsenistölle. Helsinki-Seura kustansi osan Kirpilän pääsymaksusta, mutta ravintolassa jokainen maksoi oman zakuska-pöydän ruokailunsa.

Muut tilaisuudet

Helsinki-Seura järjesti 8.3. keskustelutilaisuuden koskien kahden uuden asuinalueen, Keski-Pasilan ja Kalasataman rakentamista.

Nämä kaksi aluetta ovat nousemassa kantakaupungin kupeeseen 2020-luvun aikana. Helsinki-Seuralta kysytään usein kantaa kaupungin muutokseen ja rakentamiseen. Koska yksimielisen kannan laatiminen on haastavaa, päätti seura tarjota mahdollisuuden oman mielipiteen muodostamiselle. Tilaisuudessa esiintyivät kaupunkisuunnitteluviraston projektipäälliköt, arkkitehdit Dan Mollgren (Pasila-projekti) ja Tuomas Hakala (Kalasatama-Malmi-projekti) He kertoivat meille rakennushankkeiden taustoista ja aikataulusta.

Tilaisuus järjestettiin Kaupunkisuunnitteluviraston auditoriossa, eikä aiheuttanut yhdistykselle kuluja.

Seura järjesti yhteistyössä Pro Helsingfors-säätiön kanssa Kaupungin piirteet-satavuotisjuhlakirjan julkaisutilaisuuden. Tämän yhteydessä järjestettiin paneelikeskustelu. Tilaisuus oli Kansallisarkistossa 31.5. 2017.

Kirjamyynti

Seuran julkaisuja oli myytävänä kaupunkisuunnittelumessuilla Laituri-näyttelytilassa 12.5. seuran järjestämän paneelikeskustelun yhteydessä. Lisäksi kirjamyyntiä on ollut Kansallisarkistossa luentosarjan yhteydessä syksyllä.

LUENTOSARJA

Perinteinen syksyn luentosarja 11.10.–22.11. 2017 Kansallisarkistossa

Suurelle yleisölle avoimen luontosarjan teema koski itsenäistä, sata vuotiasta Suomea ja sen pääkaupungin historiaa. Luennot järjestettiin yhteistyössä Kansallisarkiston kanssa neljättä kertaa ja ne pidettiin arkiston vanhassa tutkijasalissa.

Luennoitsijana aiheineen olivat professori Matti Klinge luennollaan ”Suomi 100 – merkkipuosi?”; Eduskuntatalot, Liisa Lindgren, Eduskunnan intendentti; Svinhufvud ja muut senaattorit maan alla Helsingissä 1918, professori Martti Häikiö; 1930-luvulta 2000-luvulle - vuosikymmeneni Helsingissä, varatuomari, Helsinki-Seuran kunniajäsen Kauno G. Honkanen; Pääkaupungin kohtalonhetkiä 1942-1944, erikoistutkija Martti Helminen; Snellman ja Suomen itsenäisyys, FT Eero Ojanen ja Erään helsinkiläis-venäläisen perheen tarina, Sergei Pogreboff. Jokaista luentokertaa varten Kansallisarkisto kokosi viikon teeman mukaisen asiakirjanäyttelyn. Seuralla oli luentojen yhteydessä arkiston aulaassa myös julkaisujen myyntipöytä.

ELOKUVAKERHO

Helsinki-Seura järjesti yhteistyössä KAVI:n (Kansallinen audiovisuaalinen instituutti) ja elokuvateatteri Orionin kanssa kolme Helsinki-aiheista elokuvailtapäivää lauantaisin 11.3. 25.3. ja 8.4. Ohjelmistossa oli myös harvinaisuuksia ja jokaisella tilaisuudella oli otsikko kyseisen teeman mukaisesti: *Helsinki juhlii, Helsinkiläistä arkielämää ja juhlanäytöksenä Itsenäisen Suomen pääkaupunki.* Tilaisuuksissa oli pieni sisäänpääsymaksu, jolla korvattiin osittain Orionin vuokraa ja elokuvista koituneita lupamaksuja. Tilaisuudet olivat avoimia kaikille kiinnostuneille ja niitä mainostettiin sosiaalisessa mediassa.

Osallistujia kaikissa elokuvakerhon tilaisuuksissa oli yhteensä noin 200 henkeä.

HELSINKI-PÄIVÄ

Helsinki-Seuran aloitteesta vuodesta 1959 järjestetty koko kaupungin juhlaa vietettiin 12.6. Seura osallistui päivän viettoon pystyttämällä kirjojen jakopöydän Kaupunginmuseon sisäpihalle osoitteessa Aleksanterinkatu 16. Jaossa oli Helsingin historia vuodesta 1945, osat 2 ja 3 teoksia, jotka seura oli saanut lahjoituksena Kaupunginarkistolta.

VIESTINTÄ JA TIEDOTUS

Sähköinen ja paperinen esite

Helsinki-Seura teetätti toiminnastaan ja historiastaan kertovan esitteen. Esite oli kuusisivuinen ja on saatavilla paperisena ja sähköisenä versiona. Esite oli seuralle maksuton, koska sen sivuilla ilmoittaneet tukijat kustansivat kulut. Paperisen esitteen painos oli 2500 kappaletta.

Facebook

Seuralla on ollut Facebook-sivusto syksystä 2009.

Muuta

Seuran julkaisuja on voinut ostaa yleisötilaisuuksissa ja seuran verkkosivujen kautta.

JÄSENET

Seurassa oli kertomusvuoden päättyessä 491 jäsentä (vuonna 2015 oli 517), joista 21 on vakinaista jäsentä ja viisi kunniajäsentä. Nuorisojärjestönä seuraan kuului Eteläsuomalainen Osakunta

Jäsenmaksun suuruus oli 20 € vuosijäseniltä, 200 € yhteisöjäseniltä ja 20 € nuorisojärjestöiltä sekä 340 € vakinaisilta jäseniltä kertaluontoisesti. Verkkosivustolla on jäseneksi liittymislomake. Uusille jäsenille annettiin liittymislahjaksi seuran julkaisu: Sakari Topeliuksen Sydän on hyvä-kirja.

HALLINTO

Vuosikokous

Seuran sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 20.4. Empire-salissa Vanhalla raatihuoneella. Kokouksen puheenjohtajana toimi kunniajäsen Kauno G. Honkanen. Kokoukseen osallistui 32 jäsentä. Vuosikokouksesitelmän *Minun Helsinkini* piti kaupunginjohtaja Jussi Pajunen.

Valtuuskunta

Seuran valtuuskuntaan kuuluu 24 jäsentä, joista vuosittain kolmannes on erovuorossa.

Valtuuskuntaan kuuluivat vuonna 2017 seuraavat henkilöt:

Erovuorossa vuonna 2018: arkkitehti Stephan Horn, diplomi-insinööri Liisa Larjamo, professori Henrik Meinander, dosentti Anja Kervanto Nevanlinna, pääjohtaja Jussi Nuorteva, arkkitehti Liisa Tarjanne, erikoistutkija Lauri Tykkyläinen ja arkkitehti Ann-Marie Wangel.

Erovuorossa vuonna 2019: filosofian tohtori Eva Ahl-Waris, kirjailija Staffan Bruun, filosofian maisteri Pauli Kruhse, valtiotieteiden kandidaatti Matti Nukari, filosofian tohtori Marja-Liisa Rönkkö, arkkitehti Kaija Santaholma, FT Mikko-Olavi Seppälä ja toimitusjohtaja Risto Välttilä.

Erovuorossa vuonna 2020: lääketieteen lisensiaatti Pia Fagerudd, filosofian maisteri Jaana af Hällström, professori Marjaana Niemi, taiteilija Witold Forstén, valtiotieteiden kandidaatti Maunu Harmo, ravintoloitsija Irina Hepolampi, valtiotieteiden maisteri Arja Kosonen ja filosofian maisteri Margareta Muthreich.

Valtuuskunnan puheenjohtajana toimi Anja Kervanto Nevanlinna ja varapuheenjohtajana Maunu Harmo. Valtuuskunnan sihteerinä toimi Katja Tikka. Valtuuskunta kokoontui kertomusvuonna kaksi kertaa, kerran syys- ja kerran kevätkaudella. Kevätkokous järjestettiin 14.3. Helsingin kaupunginarkistossa. Kuulimme tilaisuudessa Tietokeskuksen johtajaa Timo Cantellia. Syyskokous pidettiin 30.10. Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimistossa, jossa kumppanuuspäällikkö Veikko Kunnas luennoi kaupungin kulttuurialan viimeaikaisista muutoksista.

Hallitus ja virkailijat

Seuran hallituksen jäseninä ovat kertomusvuonna toimineet erikoistutkija Martti Helminen (puheenjohtaja), filosofian maisteri Elina Maaniitty (varapuheenjohtaja), amanuenssi Antti Aaltonen, filosofian maisteri Iisa Aaltonen, arkkitehti Jukka Kosonen, sosiaaliohjaaja Oki Laakso ja Helsinki-opas Margit Karjala. Hallitus kokoontui kertomusvuonna 7 kertaa.

Seuran sihteerinä ja toiminnanjohtajana toimi filosofian maisteri Katja Tikka.

Kirjanpito

Seuran kirjanpitäjänä on toiminut Sami Ketomäki, Link Consulting Oy:stä.

Toiminnantarkastaja

Seuran toiminnantarkastajana on kertomusvuonna toiminut Eeva Kotioja ja varatoiminnantarkastajina Magdalena af Hällström

Talous ja toimitilat

Helsinki-Seura sai kertomusvuonna Helsingin kaupungilta toiminta-avustusta 16 370 euroa. Seuran talous ilmenee erillisestä tilinpäätöksestä, jonka tulos on 0,00 euroa.

Seuralla on toimisto, käsikirjasto ja kirjavarasto osoitteessa Runeberginkatu 6 b B 20.

Helsingissä helmikuun 21. päivänä 2018

Martti Helminen
puheenjohtaja

Margit Karjala
varapuheenjohtaja

Katja Tikka
toiminnanjohtaja